

PHÁT TRIỂN DU LỊCH TỈNH QUẢNG BÌNH (2015-2020) CHỦ TRƯỞNG VÀ MỘT SỐ KẾT QUẢ

NGUYỄN VĂN GIANG

Trưởng Chính trị tỉnh Quảng Bình

Tóm tắt: Theo “Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030” (năm 2011) và “Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030” (năm 2013), cả nước chia thành 7 vùng du lịch, Quảng Bình thuộc vùng Bắc Trung Bộ với sản phẩm du lịch đặc trưng là: Tham quan tìm hiểu các di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, du lịch biển, du lịch sinh thái, tìm hiểu văn hóa - lịch sử¹. Trong những năm 2015-2020, Đảng bộ tỉnh Quảng Bình đã đề ra nhiều chủ trương mới, từng bước chỉ đạo trong thực tiễn nhằm đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn và đã đạt một số kết quả quan trọng.

Từ khoá: tỉnh Quảng Bình; phát triển du lịch; chủ trương và kết quả

1. Chủ trương và sự chỉ đạo

Trên cơ sở Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 và Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030, ngày 23-12-2014, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ Quảng Bình đã ban hành Chỉ thị số 33-CT/TU “về đẩy mạnh phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình, giai đoạn 2016-2020”, đánh giá toàn diện việc phát triển kinh tế du lịch (2010-2015). Chỉ thị đưa ra 10 nội dung cơ bản cần thực hiện nhằm “khai thác, phát huy giá trị, tiềm năng, lợi thế về tài nguyên du lịch, từng bước đưa du lịch trở thành một trong những ngành kinh tế mũi nhọn, phát triển bền vững, gắn với việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hoá dân tộc, có tác động tích cực vào sự phát triển kinh tế-xã hội của tỉnh”².

Tiếp theo, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI (2015-2020), nhấn mạnh “đầu tư phát triển

cơ sở hạ tầng du lịch, khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư phát triển du lịch. Đa dạng hoá và nâng cao chất lượng các loại hình, sản phẩm du lịch. Mở rộng liên kết, hợp tác với các tỉnh Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng để phát triển du lịch. Hình thành 4 trung tâm du lịch: Phong Nha - Kẻ Bàng, Nhật Lệ - Bảo Ninh, Vũng Chùa - Đảo Yến, nghỉ dưỡng và du lịch văn hoá, tâm linh phía Nam của tỉnh. Tăng cường xúc tiến, quảng bá, xây dựng thương hiệu du lịch Quảng Bình, xây dựng Quảng Bình trở thành điểm đến du lịch của cả nước và khu vực Đông Nam Á, đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Phấn đấu đến năm 2020, lượng khách du lịch đến Quảng Bình đạt 5,5 triệu khách, doanh thu dịch vụ du lịch tăng bình quân 9-10%/năm”³.

Nhằm cụ thể hoá các chủ trương mới, ngày 13-7-2016, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ ra Chương trình hành động số 06-CT/TU “về phát triển du lịch, giai

đoạn 2016-2020”, tiến hành đánh giá một số kết quả đạt được về du lịch giai đoạn 2011-2015, trên cơ sở đó xác định quan điểm chỉ đạo, mục tiêu và nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu để phát triển du lịch giai đoạn 2016-2020. Trong đó nhấn mạnh “phát triển mạnh ngành du lịch, đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh; góp phần to lớn vào tăng trưởng kinh tế - xã hội và chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng tỷ trọng du lịch đóng góp ngày càng cao trong cơ cấu tổng sản phẩm (GRDP); tạo ra nhiều việc làm, tăng thu nhập cho người lao động và cộng đồng dân cư, tăng nguồn thu cho ngân sách; thúc đẩy sự phát triển của các ngành kinh tế đặc biệt là các ngành dịch vụ”¹⁴. Chương trình hành động đã xác định 7 giải pháp lớn cần thực hiện đồng bộ là: (1) nâng cao nhận thức của xã hội về phát triển du lịch; (2) tăng cường công tác quy hoạch, hỗ trợ, đầu tư của nhà nước và huy động các nguồn lực xã hội để đầu tư phát triển du lịch như: công tác quy hoạch, chính sách hỗ trợ, khuyến khích và quản lý đầu tư phát triển du lịch, đầu tư cơ sở hạ tầng du lịch; (3) phát triển sản phẩm du lịch như: đẩy mạnh phát triển các sản phẩm du lịch khám phá, trải nghiệm, tìm hiểu Di sản thiên nhiên thế giới Phong Nha - Kẻ Bàng, phát triển các dịch vụ hỗ trợ, đa dạng hoá các sản phẩm du lịch biển, du lịch nghỉ dưỡng, phát triển các sản phẩm du lịch sinh thái, phát triển các loại hình du lịch tâm linh, du lịch văn hoá lịch sử, phát triển các sản phẩm du lịch cộng đồng, phát triển các sản phẩm du lịch mới; (4) đẩy mạnh công tác giới thiệu, quảng bá và xúc tiến du lịch như cung cấp thông tin du lịch, tổ chức các sự kiện, các chương trình quảng bá du lịch, liên kết hợp tác phát triển du lịch; (5) công tác đào tạo, bồi dưỡng và phát triển nguồn lực du lịch; (6) xây dựng Văn hoá du lịch; (7) tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước về du lịch.

Giai đoạn 2016-2020, Hội đồng nhân dân tỉnh đã thông qua hai Nghị quyết quan trọng có liên quan đến du lịch: Nghị quyết số 01/2016/NQ-HĐND ngày 24-6-2016 về việc thành lập Sở Du lịch Quảng Bình và đổi tên Sở Văn hoá, Thể Thao và Du lịch

Quảng Bình thành Sở Văn hoá và Thể thao; Nghị quyết số 19/2017/NQ-HĐND ngày 18-7-2017 quy định một số chính sách ưu đãi và hỗ trợ đầu tư trên địa bàn tỉnh trong đó có quy định ưu đãi đối với phát triển du lịch.

Thực hiện Chương trình hành động số 06-CTr/TU, ngày 13-9-2016, UBND tỉnh Quảng Bình ban hành Kế hoạch số 1053/-KH-UBND Kế hoạch thực hiện Chương trình hành động số 06-Ctr/TU ngày 13-7-2016 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về phát triển du lịch giai đoạn 2016-2020. Kế hoạch xác định mục đích, yêu cầu, mục tiêu, nhiệm vụ và các giải pháp cụ thể, kinh phí và tổ chức thực hiện. Trong đó, từng bước cụ thể hoá 7 giải pháp đã được đề ra trong Chương trình hành động để từng bước triển khai toàn diện, đồng bộ trong thực tiễn. Bên cạnh đó, UBND tỉnh còn ban hành một số văn bản nhằm đẩy mạnh phát triển du lịch như Quyết định số 26/2016/QĐ-UBND về việc ban hành Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Sở Du lịch tỉnh Quảng Bình; Quyết định số 640/QĐ-UBND ngày 5-3-2018 về việc kiện toàn Ban Chỉ đạo phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình; Quyết định số 45/2017/QĐ-UBND ngày 7-11-2017 về quy định thủ tục thực hiện một số chính sách ưu đãi và hỗ trợ đầu tư trên địa bàn tỉnh Quảng Bình theo Nghị quyết số 19/2017/NQ-HĐND; Quyết định số 1162/QĐ-UBND ngày 4-4-2017 về việc ban hành Đề án đảm bảo an ninh du lịch Quảng Bình giai đoạn 2017-2020; Kế hoạch số 871/KH-UBND ngày 4-6-2018 của UBND tỉnh về giải quyết tình trạng người lang thang xin ăn, đeo bám khách du lịch trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, giai đoạn 2018-2020.

Thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW của Bộ Chính trị Về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ ban hành Chương trình hành động số 13-CTr/TU ngày 12-5-2017 về phát triển du lịch, giai đoạn 2016-2020 (bổ sung, sửa đổi Chương trình hành động

số 06-CTr/TU ngày 13-7-2016) nhằm khai thác, phát huy tốt các lợi thế và tiềm năng du lịch, bổ sung một số nhiệm vụ và giải pháp để phát triển du lịch trong giai đoạn 2016-2020.

Đặc biệt, Tỉnh ủy đưa ra chủ trương và chỉ đạo xây dựng Đề án, thành lập Sở Du lịch. Trên cơ sở đó, Sở Du lịch được thành lập sau khi chia tách vào tháng 8-2016 (Theo Nghị quyết số 01/2016/NQ-HĐND ngày 24-6-2016 của HĐND tỉnh khoá XVII về thành lập Sở Du lịch và đổi tên Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch thành Sở Văn hoá và Thể thao; Quyết định số 24/2016/QĐ-UBND ngày 25-8-2016 của UBND tỉnh Ban hành Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Sở Du lịch Quảng Bình), góp phần nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước về du lịch ở Quảng Bình. Chỉ đạo Hiệp hội Du lịch Quảng Bình tổ chức thành công Đại hội Hiệp hội du lịch khoá III, nhiệm kỳ 2019-2024.

2. Một số kết quả

Thực hiện chủ trương của Đảng bộ và sự chỉ đạo của UBND tỉnh, du lịch Quảng Bình (2015-2020), đạt được một số kết quả:

Hoạt động kinh doanh du lịch đạt nhiều kết quả nổi bật, các nguồn lực cho phát triển du lịch không ngừng được tăng lên.

Mặc dù năm 2016, tổng số khách du lịch giảm 29,35% so với năm 2015 và giảm 43% so với kế hoạch, tổng doanh thu về du lịch thiệt hại ước tính 1.700 tỷ đồng; nhưng bước sang năm 2017, du lịch Quảng Bình từng bước được phục hồi. Tổng lượt đạt 3,3 triệu lượt khách, tổng thu đạt gần 3.700 tỷ đồng⁶. Năm 2019 đạt 5 triệu khách và tổng thu 5.600 tỷ đồng. Tốc độ tăng trưởng bình quân khách du lịch và doanh thu từ du lịch giai đoạn 2016-2019 đạt khoảng 30,55%. Năm 2020, dự ước tổng lượt khách du lịch đến tỉnh đạt 5,5 triệu lượt, doanh thu từ khách du lịch đạt 6.160 tỷ đồng⁷.

Hoạt động lưu trú, lữ hành phát triển. Năm 2017: có 287 cơ sở lưu trú du lịch, 2018: 297, năm 2020

có 370 cơ sở lưu trú du lịch (3 khách sạn 5 sao, 5 khách sạn 4 sao, 11 khách sạn 3 sao, 19 khách sạn 2 sao, 15 khách sạn 1 sao và hệ thống nhà nghỉ du lịch, homesaty, farmsaty, với khoảng 5.200 buồng, 10.200 giường). Giai đoạn 2016-2020, đưa vào hoạt động 10 cơ sở lưu trú đầu tư theo tiêu chuẩn từ 3 sao trở lên; công nhận mới 2 cơ sở lưu trú du lịch hạng 5 sao, phát triển hệ thống cơ sở lưu trú du lịch cộng đồng (homestay, farmstay) tại huyện Bố Trạch, thành phố Đồng Hới. Có 24 đơn vị lữ hành đăng ký hoạt động, trong đó có 15 đơn vị lữ hành quốc tế, 9 đơn vị lữ hành nội địa. Có 12 sản phẩm du lịch khám phá, mạo hiểm; 1 sản phẩm du lịch đường sông và khoảng 15 điểm tham quan du lịch được nhiều khách lựa chọn⁸.

Công tác quy hoạch, hỗ trợ và xúc tiến đầu tư phát triển du lịch đã được quan tâm, triển khai đồng bộ, cơ sở hạ tầng du lịch ngày càng hoàn thiện. Thực hiện Quy hoạch phát triển du lịch bền vững Khu vực Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và nhiều quy hoạch phát triển du lịch quan trọng khác, tỉnh đã triển khai công tác lập, điều chỉnh quy hoạch chung, quy hoạch phân khu các huyện, thị xã, thành phố; các xã, phường, thị trấn liên quan đến du lịch. Từ năm 2016 đến nay, tỉnh đã phê duyệt chủ trương đầu tư khoảng 59 dự án của các nhà đầu tư trong nước về lĩnh vực dịch vụ-du lịch với tổng mức đầu tư gần 22.000 tỷ đồng. Đặc biệt, tỉnh đã tổ chức thành công Hội nghị xúc tiến đầu tư Quảng Bình năm 2018 với sự tham dự của Thủ tướng Chính phủ, đại diện một số bộ, ngành và hơn 700 tổng công ty, tập đoàn, doanh nghiệp, các nhà đầu tư trong, ngoài tỉnh⁹. Tập trung huy động các nguồn lực, tranh thủ sự hỗ trợ các nguồn lực của Trung ương từ Chương trình mục tiêu thuộc lĩnh vực Hỗ trợ hạ tầng du lịch, Chương trình hành động quốc gia về du lịch, nguồn vốn từ các dự án của các tổ chức quốc tế, ngân sách địa phương, đẩy mạnh công tác xã hội hóa, đa dạng các nguồn vốn đầu tư để phát triển hạ tầng du lịch.

Hoạt động phát triển sản phẩm, đa dạng các loại hình du lịch, chất lượng các dịch vụ du lịch ngày càng phong phú, nâng cao. Khai thác thử nghiệm các sản phẩm du lịch mới như: Du lịch khám phá, mạo hiểm: Sơn Đoòng - hang động lớn nhất thế giới theo lộ trình mới, hang Hoá Sơn- hang Rục Mòn-hồ Yên Phú, khám phá thung lũng Hamada-hang Trạ Ang, hang Đại Á-hang Over-hang Pygmy; hang Va-hang Nước Nứt, khám phá hang Vòm I giếng Voọc. Du lịch khám phá thiên nhiên kết hợp tìm hiểu văn hóa cộng đồng người Arem-Ma Coong. Du lịch tìm hiểu lịch sử-văn hoá; du lịch khám phá đường sông kết hợp tìm hiểu văn hoá làng nghề hai bên sông (Sông Gianh- Phong Nha). Du lịch cộng đồng homestay, farmstay, làng Văn hóa du lịch.

Hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch ngày càng có quy mô, được đầu tư về nội dung, đi vào chiều sâu, chuyên biệt hóa cho từng phân khúc thị trường và mang lại hiệu quả cao. Các hoạt động liên kết hợp tác phát triển du lịch trong và ngoài nước được triển khai thường xuyên. Đẩy mạnh các hoạt động cung cấp thông tin, đưa vào phục vụ khách du lịch trên trang điện tử du lịch Quảng Bình bằng tiếng Anh (quangbinhtourism.com) được du khách đánh giá cao. Xúc tiến việc quảng bá du lịch trên website về du lịch lớn nhất thế giới TripAdvisor; trang tìm kiếm lớn nhất thế giới Google; trên các kênh truyền hình VTV1, VTV4, VTV6; trên các mạng xã hội. Tăng cường liên kết, hợp tác phát triển du lịch với các địa phương, các tỉnh lân cận của các nước trong khu vực. Tổ chức và phối hợp với Tổng cục Du lịch, các hãng hàng không, Hiệp hội Du lịch Việt Nam, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Sở Du lịch các tỉnh, thành phố tổ chức các chương trình khảo sát, tìm hiểu và phát động thị trường du lịch Quảng Bình cho các doanh nghiệp, cơ quan thông tấn báo chí trong nước và quốc tế.

Công tác quản lý nhà nước, đào tạo nhân lực được triển khai hiệu quả, kịp thời, góp phần tạo môi trường kinh doanh, phát triển du lịch ổn định, bền

vững, thu hút được sự tham gia của nhiều nhà đầu tư vào lĩnh vực du lịch. Năm 2018, toàn ngành có 4.500 lao động trực tiếp và 8.800 lao động gián tiếp, năm 2020, có khoảng 6.000 lao động trực tiếp, 12.000 lao động gián tiếp, khoảng 50%-70% nhân lực đáp ứng yêu cầu công việc.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, du lịch Quảng Bình vẫn còn một số tồn tại: công tác định hướng, dự báo còn hạn chế; loại hình, sản phẩm du lịch còn ít so với tiềm năng, nhất là các sản phẩm du lịch văn hóa - lịch sử, làng nghề; cơ sở vật chất kỹ thuật và hạ tầng du lịch tuy đã được chú trọng đầu tư nhưng thiếu đồng bộ, thiếu tính hiện đại; đội ngũ nhân lực du lịch còn thiếu nhất là lực lượng có chuyên môn, tay nghề cao...

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Quảng Bình kinh tế du lịch (2015-2020) đã đạt nhiều thành tựu, qua đó đúc kết một số bài học kinh nghiệm có giá trị cho hiện nay.

1. Thủ tướng Chính phủ: Quyết định Phê duyệt “Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030”, số 2473/QĐ-TTg, ngày 30-12-2011

2. Tỉnh uỷ Quảng Bình: *Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về đẩy mạnh phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình, giai đoạn 2016-2020*, số 33-CT/TU, ngày 23-12-2014

3. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình: *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2015-2020*, tr.68-75

4. Tỉnh Uỷ Quảng Bình: *Chương trình hành động của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về phát triển du lịch, giai đoạn 2016-2020*, số 06-CT/TU, ngày 13-7-2016

5. Xem <https://baohatinh.vn/du-lich/khach-du-lich-den-ha-tinh-tang-25-6-voi-voi-nam-2016/145560.htm>

6. Xem <http://testapi.quangtri.gov.vn/vi/news/tin-tuc-du-lich/luong-khach-du-lich-den-quang-tri-nam-2017-1878.html>

7. Xem <https://sdl.thuathienhue.gov.vn/?gd=4&cr=307&tc=2856>

8,9. Tỉnh uỷ Quảng Bình: Báo cáo số 384-BC/TU *Tổng kết thực hiện Chương trình hành động số 06-CT/TU ngày 13-7-2016 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về phát triển du lịch, giai đoạn 2016-2020*.